

UKLJUČIVANJE I OSTANAK DJECE U SPORTU

Predavač:

Marija Anzulović, bacc. cin.

Stručna tajnica DSVR: Eleonora Kovač, mag.cin.

Sport Fest 2019.

Poreč, 4. - 6. listopada 2019.

UVOD

- ❑ Sport je djelatnost od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku
- ❑ Ustavom Republike Hrvatske utvrđena je obveza države da potiče skrb o sportu
- ❑ Sport je civilizacijsko dostignuće utemeljeno na ljudskim potrebama i sposobnostima, etičkim i moralnim načelima te znanstvenim spoznajama
- ❑ Uključivanje djece u sportske i rekreacijske aktivnosti jedan je od bitnih ciljeva stvaranja zdrave i sportske nacije

POLAZIŠTA

- Ustav Republike Hrvatske (*članak 69. stavak 5, članak 135. stavak 1*)
- Zakon o športu (*članak 48. stavak 3, članak 75. stavak 1*)
- SDUŠ - Nacionalni program športa 2019. – 2026. (*5.2. Opći cilj 2, poseban cilj 2.1., 2.2., 2.3.*)
- Program javnih potreba u sportu Grada Zagreba (*programski ciljevi*)
- HOO – Strateški plan razvoj sporta i olimpijskog pokreta (*poglavlje 3 i 4*)
- HOO – Mjere za unaprjeđenje statusa sporta u Republici Hrvatskoj (*mjera 13*)
- Hrvatski školski sportski savez – Program Univerzalne sportske škole (USŠ) – *pokrenut 2007. godine na nacionalnoj razini (419 odjeljenja, 318 škola, 9.180 učenika nižih razreda)*
- Grad Zagreb – Gradski ured za sport i mlade - Program „Vikendom u sportske dvorane” – *56 osnovnih škola Grada Zagreba*

CILJ

- ❑ Uključivanje što većeg broja djece predškolske i školske dobi u sport/tjelesne aktivnosti radi razvoja psihofizičkog i zdravstvenog statusa pojedinca
  - ❑ Uključivanje djece u sportske igraonice – predškolska dob
  - ❑ Uključivanje djece u školski sport – ŠSD, USŠ, VUŠD
  - ❑ Uključivanje u sportske klubove po sportovima (dobne kategorije)
- ❑ Ostanak djece u sportu/tjelesnim aktivnostima što duže radi izgradnje osobnosti sportaša, ali i stvaranja vrhunskih rezultata
- ❑ Prevencija nasilja kroz sport (u školama i sportskim klubovima)
- ❑ Zaštita djeteta kroz sport – školu – sportski klub
- ❑ Kroz sport promovirati zdravi način življenja kao temelj društvene zajednice

STATISTIČKI PODACI (neaktivnost i pretilost)

- ❑ ***62%** populacije Hrvatske starije od 15 godina uopće se ne bavi sportskom, rekreacijskom ili drugim vidom tjelesne aktivnosti
- ❑ ****Hrvatska je na 8. mjestu** po broju debelih ljudi (body indeks veći od 30) među 28 članica Europske unije (EU)
- ❑ ****Najviše pretilih (EU)** - Malti (26 %), u Latviji (21,3 %), Mađarskoj (21,2 %) i Velikoj Britaniji (20 %)
- ❑ ****Najmanje debelih (EU)** - Rumunjska (9,4 %), Italija (10,7 %), Nizozemska (13,3 %), Belgija i Švedska (14 %)
- ❑ *****Hrvatska je na 5. mjestu** po postotku pretile djece od 38 zemalja u istraživanju
- ❑ *****35% djece** u RH ima prekomjernu tjelesnu masu i debljinu u dobi od 8 do 9 godina (14% više dječaka)
- ❑ *****Od 2007. do danas** udio djece s prekomjernom tjelesnom masom i debljinom **povećao se** za gotovo **15%**
- ❑ ***60% pretile djece postaju pretile odrasle osobe**
- ❑ Svjetska zdravstvena organizacija potvrđuju da čak **50 %** odraslih u Europi ima prekomjernu tjelesnu masu pri čemu ih je **20% pretilo**
- ❑ **Svaki treći 11-godišnjak** ima prekomjernu tjelesnu masu ili je pretio

Izvori:

*Istraživanje SDUŠ-a 2018. radi izrade NPŠ 2019. – 2026., 2018.

* Eurostat istraživanje

*** Hrvatski zavod za javno zdravstvo, 2015.

STATISTIČKI PODACI (neaktivnost djece)

- ❑ **56,1%** djece radnim danima provede 2 ili više sati dnevno gledajući TV ili koristeći elektroničke uređaje - vikendom se taj postotak povećava na **87,4%**
- ❑ Svako drugo dijete - **51,5 %** provodi tri ili manje sati tjedno u organiziranoj tjelesnoj aktivnosti
- ❑ **9,7%** djece provede manje od 1 sat dnevno radnim danom igrajući se na otvorenom
- ❑ **1,5%** igra se vikendom na otvorenom

zvor:

Publikacije „Europska inicijativa praćenja debljine u djece, Hrvatska 2015./2016. (CroCosi) – Hrvatski zavod za javno zdravstvo

PODACI – PROGRAM JAVNIH POTREBA U SPORTU GRADA ZAGREBA (2005., 2011., 2019.)

2005. godina

- Uk. br. sportova: 58
- Uk. br. sport. klubova: 654
- Uk. br. sportaša: 38995
- Uk. br. trenera: 121

Izvor:
Program javnih potreba u sportu Grada Zagreba 2005.

2011. godina

- Uk. br. sportova: 69
- Uk. br. sport. klubova: 891
- Uk. br. sportaša: 44349
- Uk. br. trenera: 353

Izvor:
Program javnih potreba u sportu Grada Zagreba 2011.

2019. godina

- Uk. br. sportova: 70
- Uk. br. sport. klubova: 1184
- Uk. br. sportaša: 72.209
(47.362)
- Uk. br. trenera: cca 410

Izvor:
Program javnih potreba u sportu Grada Zagreba 2019.
Napomena : Pribrojan je ŠS – 18.065 i SS – 6.782 = 47.362

PODACI – ZAGREBAČKI ODBOJKAŠKI SAVEZ

Broj sportašica i sportaša u odbojci

ŽENE	1999. i st.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010. i ml.	UKUPNO
UKUPNO:	91	30	45	63	108	181	176	201	204	185	104	37	1425
	91	75		171		357		405		326			
KATEGORIJA	SENIORKE	JUNIORKE		KADETKINJE		MLAĐE KADETKINJE		U13 (MALA)		U11 (MINI)			

MUŠKARCI	1999. i st.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010. i ml.	UKUPNO
UKUPNO:	41	7	8	15	17	6	21	23	21	19	9	1	170
	41	15		32		27		44		28			
KATEGORIJA	SENIORI	JUNIORI		KADETI		MLAĐI KADETI		U13 (MALA)		U11 (MINI)			

Broje registriranih sportaša u sustavu natjecanja u sezoni 2018./2019.

Pri Zagrebačkom odbojkaškom savezu registrirano je i 500 odbojkaša i odbojkašica koji još nisu ušli u sustav natjecanja

Izvori:

Program javnih potreba u sportu Grada Zagreba
Zagrebački odbojkaški savez

PODACI – USŠ 2007. – 2017. – NACIONALNA RAZINA

NAZIV ŽUPANIJE	07./08.	08./09.	09./10.	10./11.	11./12.	12./13.	13./14.	14./15.	15./16.	16./17.
Zagrebačka	8	10	14	15	16	17	21	21	22	24
Krapinsko-zagorska	5	8	11	10	12	13	16	16	15	16
Sisačko-moslavačka	10	15	21	21	23	28	30	30	30	31
Karlovačka	5		5	6	8	10	13	13	13	14
Varaždinska	7	10	15	16	18	23	26	26	27	29
Koprivničko-križevačka	6	6	8	9	9	12	12	12	13	14
Bjelovarsko-bilogorska	5	4	8	8	9	11	14	14	14	15
Primorsko-goranska	12	16	24	24	23	25	30	30	30	30
Ličko-senjska	3	3	4	4	5	6	7	7	7	7
Virovitičko-podravska	3	5	6	6	7	8	10	10	10	10

PODACI – USŠ 2007. – 2017. – NACIONALNA RAZINA

NAZIV ŽUPANIJE	07./08.	08./09.	09./10.	10./11.	11./12.	12./13.	13./14.	14./15.	15./16.	16./17.
Virovitičko-podravska	3	5	6	6	7	8	10	10	10	10
Požeško-slavonska	3	4	3	4	5	5	6	6	6	6
Brodsko-posavska	8	11	12	13	14	15	16	16	16	17
Zadarska	4	7	8	9	10	12	16	14	8	9
Osječko-baranjska	12	16	20	20	21	22	31	31	30	33
Šibensko-kninska	4	5	6	5	7	7	8	8	8	7
Vukovarsko-srijemska	6	12	17	17	17	18	24	19	24	23
Splitsko-dalmatinska	16	21	28	29	30	31	40	40	38	39
Istarska	8	12	16	16	15	17	22	22	21	23
Dubrovačko-neretvanska	5	7	9	10	11	12	15	15	15	16
Međimurska	5	7	9	10	11	13	16	16	17	18
Grad Zagreb*	22	30	39	34	36	40	48	46	35	38 (2018. – 51, 2019. – 65)
UKUPNO	157	209	283	286	307	344	421	412	399	419
<i>UKUPNO UČ.</i>	<i>3588</i>	<i>4645</i>	<i>6208</i>	<i>6292</i>	<i>6712</i>	<i>7761</i>	<i>9791</i>	<i>9107</i>	<i>8853</i>	<i>9180</i>

POZITIVNE STRANE BAVLJENJA SPORTOM

- Pravilan rast i razvoj lokomotornog sustava i svih ostalih sustava organa (srce, pluća...)
- Pozitivan utjecaj na psihičke funkcije – smanjenje stresa, jačanje samopouzdanja, upornosti, stjecanje radnih navika, pomaganje drugima
- Izgradnja djetetove volje i karaktera
- Pozitivan utjecaj na razvoj pamćenja i učenja
- Poticanje i razvijanje moralnih odgovornosti kroz *fer play* prema suigračima ili protivnicima
- Učenje o pravilnom i zdravom načinu življenja, stjecanje zdravih navika
- Smanjenje rizika od raznih kroničnih oboljenja (šećerna bolest, pretilost, maligne bolesti, depresija...)
- Lijep i zdrav izgled
- Djeca koja se bave sportom sretnija su - djeca koja su sretnija lakše savladavaju školske i ostale životne zadaće

NEGATIVNE POSLJEDICE NE BAVLJENJA SPORTOM

- Prekomjerna tjelesna težina - pretilost
- Narušen psihofizički status pojedinca
- Narušeno cjelokupno zdravstveno stanje
- Učestalost bolesti od najranije dobi (šećerna bolest, visoki tlak, srčanožilne bolesti, bolesti debelog crijeva, maligne bolesti...)
- Manjak samopouzdanja i samopoštovanja
- Introvertiranost
- Podložnost stresnim situacijama
- Agresivnost

MJERE – Uključivanje djece u sport (I)

- Promocija sporta/tjelesne aktivnosti već od predškolske dobi (vrtić), a intenzivnije u osnovnoj školi (niži razredi)
- Povećanje broja besplatnih sportskih programa u sklopu osnovne škole - odjeljenja koja su namijenjena djeci od 6 do 12 godina (Univerzalna sportska škola (419 odjeljenja, cca10.000 učenika) i Vikendom u školske dvorane (48 OŠ) - GZ)
- Povećanje broja sati tjedno u već postojećim besplatnim sportskim programima za djecu – npr. USŠ (2 na 3 puta tjedno, 2 x 45 min na 3 x 90 min)
- Uključivanje prof. TZK-a u provođenje sata TZK od 1 razreda osnovne škole (baza sportaša iz OŠ u SK)
- Osigurati provedbu svih sportskih aktivnosti u školama i u sportskim klubovima pod vodstvom i nadzorom stručnog kadra u sportu - stručna sprema u skladu sa Zakonom o športu (kineziolozi, treneri)
- Osigurati provedbu sportova i aktivnosti na/u odgovarajućim sportskim objektima

MJERE – Uključivanje djece u sport (II)

- Povećati broj sportskih programa za djecu s invaliditetom
- Povećati sveukupni broj sportskih programa od strane lokalne i nacionalne razine uz adekvatnu financijsku podršku
- Omogućiti kineziolozima dodatnu edukaciju za rad s djecom s invaliditetom
- Naglašavati jednakost spolova u sportu
- Omogućiti učiteljima razredne nastave edukaciju vezano za kvalitetniju provedbu sportskih programa
- Podrška i poticaj od strane **roditelja** kod odabira sporta/tjelesne aktivnosti od najranije dobi
- Dobra i kontinuirana suradnja između **trenera – djeteta/sportaša - roditelja**
- Kvalitetna suradnja između **škole i sportskog kluba** u svim segmentima djelovanja („uzajamna stručna podrška i poticaj“)

MJERE – Ostanak djece/sportaša u sportu (I)

- Financijska podrška lokalne i nacionalne razine školama i sportskim klubovima za programe od posebnog interesa za uključivanje djece u sport/tjelesne aktivnosti (*članarine – problem*)
- Osigurati kvalitetan stručni kadar (treneri)
- Osigurati kvalitetnu sportsku infrastrukturu na lokalnoj i nacionalnoj razini uz potrebnu opremu i rekvizite
- Osigurati kvalitetne zdravstvene preglede (*po dobi i sportovima – intencija DSVR*)
- Kontinuirana briga škole za sportske uspjehe sportaša i briga sportskog kluba za školske uspjehe
- Poticanje uključivanja što većeg broja djevojčica u sportove/tjelesne aktivnosti u školi i u sportskim klubovima

MJERE – Ostanak djece/sportaša u sportu (II)

- Poticanje sportaša na edukaciju i stručnu izobrazbu
- Podrška roditelja, prijatelja i društvene zajednice
- Izrada analiza o ukupnom broju sportaša po dobnim skupinama i sportovima radi donošenja strateških mjera za ostanak istih u sportu
- Organiziranje sportskih tribina, konferencija, okruglih stolova na predmetnu temu
- Poticanje dual karijere kod sportaša
- Mogućnost zapošljavanja bivših vrhunskih sportaša u sustavu sporta
- Promocija hrvatskih sportskih rezultata i vrhunskih sportaša – „*Hrvatski sportski brand*”

HRVATSKA – ZEMLJA SPORTA I SPORTSKIH REZULTATA

❑ 2018. godina – HRVATSKA NAJBOLJA DRUGA SPORTSKA NACIJA (kriterij: ukupan broj osvojenih priznanja na temelju ukupnog broja stanovnika)

❑ Iza Hrvatske po uspješnosti u odnosu na broj stanovnika slijede Švicarska, Švedska, Srbija, Novi Zeland, Slovenija, a krug deset najboljih u sportu "per capita" zatvaraju Nizozemska, Belgija i Austrija

❑ Hrvatska je osvojila u 2018. godini 292 medalje/365 dana:

❑ 97 ZLATNIH

❑ 85 SREBRNIH

❑ 110 BRONČANIH

- Izvor:
- PORTAL Greatest Sporting Nation (GSN) svake godine na temelju statističke analize bira najuspješniju sportsku naciju - države su podijeljene u dvije grupe - u jednoj se gleda ukupan broj ostvarenih priznanja sportskih timova i individualaca, a u drugoj se uspjeh ocjenjuje na temelju broja stanovnika te države, odnosno u "per capita,"
- Norveška je tako drugu godinu zaredom najbolja sportska nacija (5,2 mil. st.)

DOPRINOS MEDIJA

- Kontinuirana promocija sporta i tjelesnih aktivnosti putem reklamnog sadržaja na TV-u i radio postajama – sportske emisije za djecu/sportaše
- Promocija sportskih projekata i programa putem edukativnih tribina i radionica za djecu i mlade (u školama i sportskim klubovima)
- Poticanje djece na odlazak na sportske manifestacije
- Promovirati projekt „Druženje s poznatim sportašicama i sportašima”

Svi Portali Sport
Svi Portali Sport

ZAKLJUČAK

- Uključivanje što većeg broja djece u školski i klupski sport radi izgradnje djeteta – sportaša u kvalitetnu i stabilnu osobu (u sportskom i životnom segmentu općeniti)
- Smanjenje pretilosti kod djece u dobi od 6 do 10 godina
- Poboljšanje zdravstvenog statusa djece i mladih
- Povećan broj djece koja kvalitetno provode slobodno vrijeme
- Stvaranje sportskih rezultata i vrhunskih sportaša
- Stvaranje zdrave sportske društvene zajednice

HVALA NA PAŽNJI

[E: drustvo@drustvosportasaveterana.hr](mailto:drustvo@drustvosportasaveterana.hr)

www.drustvosportasaveterana.hr

